

4) сертифікат не був заданий або скасований відповідно до застосованих адміністративних процедур, встановлених компетентним органом.

(b) Після здачі або скасування сертифікат має бути повернутий до компетентного органу.

21.A.263. Повноваження

Компетентний орган має надавати такі повноваження:

(a) Утримувач схвалення організації розробника має право здійснювати діяльність із розробки згідно з положеннями цих Правил та в межах обсягу її схвалення.

(b) За умов дотримання вимог пункту 21.A.257(b) цих Правил, компетентний орган має приймати без подальшої перевірки документи відповідності, що надаються заявником з метою отримання такого:

1) схвалення умов польоту, необхідних для отримання дозволу (військового) на виконання польотів; або

2) сертифіката типу чи схвалення головної зміни типової конструкції; або

3) додаткового сертифіката типу; або

4) MTSO схвалення згідно з положеннями підпункту 21.A.602B(b)(1) цих Правил; або

5) схвалення проекту головного ремонту.

(c) Утримувач схвалення організації розробника, в межах її умов схвалення та згідно з відповідними процедурами системи забезпечення розробки, має право:

1) класифікувати зміни типової конструкції та ремонту як головні та незначні;

2) схвалювати незначні зміни типової конструкції та незначні ремонти;

3) видавати інформацію або інструкції з формулюванням:

“Технічний зміст цього документа схвалюється відповідно до повноважень MDOA № UKR.ARASAU.211.XXXXX”;

4) схвалювати незначні зміни та додатки до льотного керівництва повітряного судна (aircraft flight manual (афі) – AFM)) та видавати такі зміни з

формулюваннями:

“Зміна № [YY] до AFM (або додаток) № [ZZ] схвалюється відповідно до повноважень MDOA № UKR. ARASAU.211.XXXXX”;

5) схвалювати проекти головних ремонтів виробів або APUs, щодо яких він є утримувачем сертифіката типу, або додаткового сертифіката типу, або MTSO схвалення;

6) схвалювати умови, відповідно до яких може видаватися дозвіл (військовий) на виконання польотів (згідно з положеннями підпункту 21.A.710(a)(2) цих Правил), за винятком умов для дозволів на виконання польотів, які мають видаватися з метою, визначеною у підпункті 21.A.701(a)(15) цих Правил;

7) відповідно до положень пункту 21.A.711(b) цих Правил, видавати дозвіл (військовий) на виконання польотів, якщо організація розробника сама контролює (згідно із своїм MDOA) конфігурацію повітряного судна та засвідчує відповідність із схваленими умовами розробки щодо виконання польотів. Дозвіл видається для повітряного судна, яке він розробив або модифікував, або для якого він (згідно із положеннями підпункту 21.A.263(c)(6) цих Правил) схвалив умови, відповідно до яких може видаватися дозвіл (військовий) на виконання польотів.

(d) Для виробів військового призначення, що походять із таких, що мають цивільний сертифікат типу, утримувач MDOA (в межах своїх умов схвалення та згідно з відповідними процедурами системи забезпечення розробки) має право:

1) за результатами перевірки щодо відсутності впливу на військовий сертифікаційний базис та враховуючи передбачуване використання, оголошувати про застосовність наступного (якщо все це вже схвалено визначним уповноваженим цивільним органом з питань льотної придатності):

(i) модифікації; або

(ii) інструкції з підтримання льотної придатності; або

(iii) змін до льотного керівництва; або

(iv) змін до керівництва з технічного обслуговування;

2) схвалювати наступне (якщо все це вже схвалено визначним уповноваженим цивільним органом з питань льотної придатності і було оголошено про його застосовність до виробів військового призначення):

- (i) головну модифікацію; або
- (ii) зміни до льотного керівництва; або
- (iii) зміни до схвалених розділів керівництва з технічного обслуговування.

21.A.265. Зобов'язання утримувача

Утримувач схвалення організації розробника має:

- (a) вести DOE відповідно до системи забезпечення розробки;
- (b) забезпечувати використання DOE як основного робочого документа в організації;
- (c) визначати, що конструкції виробів, або їх зміни чи ремонти (в залежності від конкретного випадку) відповідають застосовним вимогам та не мають небезпечних особливостей;
- (d) за винятком незанихтливих змін або ремонтів (схвалених відповідно до повноважень, що визначені у параграфі 21.A.263 цих Правил) надавати компетентному органу заяви та пов'язану документацію, які підтверджують відповідність положенням пункту (c);

(e) надавати компетентному органу інформацію або інструкції стосовно заходів, що вимагаються згідно з положеннями параграфа 21.A.3В цих Правил;

(f) згідно з повноваженнями (що визначені у підпункті 21.A.263(c)(6) цих Правил) визначати умови, відповідно до яких може видаватися дозвіл (військовий) на виконання польотів (де застосовується);

(g) згідно з повноваженнями (що визначені у підпункті 21.A.263(c)(7) цих Правил) перед видачею дозволу (військового) на виконання польотів (Форма EМАR Form 20b) для повітряного судна встановлювати відповідність положенням пунктів 21.A.711(b) та (e) цих Правил (де застосовується).

Глава К – Компоненти та обладнання

21.A.301. Сфера застосування

У цій главі встановлюється процедура, що стосується схвалення компонентів та обладнання.

21.A.303. Відповідність застосовним вимогам

Доведення відповідності компонентів та обладнання, що мають установлюватися на сертифікований виріб, має робитися:

(a) стійливо з процедурами сертифікації типу, що визначені у главах В, D або E цих Правил, для виробу, на якому вони мають установлюватися; або

(b) згідно з процедурами MTSO схвалення, що визначені у главі O цих Правил (де застосовується); або

(c) відповідно до офіційно визначених стандартів, у разі стандартних деталей; або

(d) відповідно до вимог комплектування або установлення на повітряне судно для специфічного обладнання, що не може розглядатися відповідно до розглянутих вище визначених стандартів льотної придатності і щодо якого компетентному органу було доведено про відсутність негативного впливу на льотну придатність повітряного судна.

21.A.305. Схвалення компонентів та обладнання

У всіх випадках, коли схвалення компонента або обладнання однозначно вимагається процедурами цих Правил або компетентного органу, компонент або обладнання мають відповідати застосовним MTSO або технічним умовам, що визначені компетентним органом еквівалентними для конкретного випадку.

21.A.307. Передача компонентів та обладнання для установлення

Компонент або обладнання мають бути придатними для установлення на сертифікованому виробі, якщо вони знаходяться у придатному для безпечної експлуатації стані, та:

(a) супроводжуються сертифікатом дозволеної передачі (Форма EМАR Form I), який засвідчує, що продукція виготовлена відповідно до схвалених даних з розробки та маркується відповідно до положень глави Q цих Правил;

або

- (b) є стандартними деталями; або
- (c) є специфічним обладнанням, про яке йдеться у пункті 21.A.303 (d) цих Правил.

Глава L – Не застосовується

Глава M – Ремонт

21.A.431. Сфера застосування

(a) У цій главі встановлюються процедура схвалення проекту ремонту, зобов'язання та повноваження заявників на отримання або утримувачів таких схвалень.

(b) “Ремонт” означає усунення пошкодження та/або відновлення придатного до льотної експлуатації стану після первісної передачі в експлуатацію виробником будь-якого виробу, компонента або обладнання.

(c) Усунення пошкодження шляхом заміни компонента або обладнання без необхідності здійснення діяльності з розробки має розглядатися як завдання з технічного обслуговування і тому, в таких випадках, не вимагається схвалення згідно з положеннями цих Правил.

(d) Ремонт MTSO комплектувального виробу, за виключенням ARU, має розглядатися як зміна MTSO конструкції і проводитися згідно з параграфом 21.A.611 цих Правил.

21.A.432A. Прийнятність заявника

(a) Будь-яка організація, яка доведе або доводить свою здатність згідно з положеннями параграфа 21.A.432B цих Правил, має право бути заявником на отримання схвалення проекту головного ремонту відповідно до положень цієї глави.

(b) Будь-яка організація має право подавати заявку на отримання схвалення проекту незначного ремонту.

21.A.432B. Доведення здатності

(a) Заявник на отримання схвалення проекту головного ремонту має доводити свою здатність шляхом отримання МДОА, яке видається компетентним органом згідно з положеннями глави J цих Правил.

(b) Шляхом відступу від положень пункту (a) (в якості альтернативної процедури для доведення своєї здатності) заявник може звертатися до компетентного органу за угодою щодо використання процедур, які визначають особливу методику розроблення, ресурси та послідовність заходів, необхідних для отримання вимог цієї глави.

(c) Шляхом відступу від положень пунктів (a) та (b), будь-яка державна організація, що подає заявку для отримання схвалення проекту головного ремонту, може доводити свою здатність, маючи чинну угоду (схвалену компетентним органом відповідно до положень параграфа 21.A.2 цих Правил) з організацією розробника, яка має доступ до даних типової конструкції. В угоді має бути детально розписано, яким чином делеговані повноваження на здійснення заходів та зобов'язання даної державній організації (у співпраці із зазначеною вище організацією розробника) дотримуватися вимог глави J цих Правил, а також доводити відповідність вимогам параграфа 21.A.451 цих Правил.

21.A.433. Проект ремонту

(a) Заявник на отримання схвалення проекту ремонту має:

- 1) доводити відповідність вимогам сертифікаційного базису типу та захисту довкілля (де застосовується), що внесені до сертифіката типу, додаткового сертифіката типу або MTSO схвалення ARU (в залежності від конкретного випадку) або тим вимогам, які є чинними на дату подання заявки (на отримання схвалення проекту ремонту), а також будь-яким поправкам до сертифікаційного базису типу, які компетентний орган вважає необхідними для встановлення рівня безпеки, еквівалентного встановленому сертифікаційним базисом типу, що внесений до сертифіката типу, додаткового сертифіката типу або до MTSO схвалення ARU;

2) надавати усі необхідні дані обґрунтування компетентному органу, за його запитом;

3) заявити про відповідність вимогам сертифікаційного базису типу та захисту довкілля (де застосовується), про що йдеться в підпункті (а)(1).

(b) Якщо заявник не є утримувачем сертифіката типу, додаткового сертифіката типу або MTSO схвалення АРУ (в залежності від конкретного випадку) він може доводити відповідність вимогам пункту (а) за рахунок використання власних ресурсів або за допомогою угоди з утримувачем сертифіката типу, додаткового сертифіката типу або MTSO схвалення АРУ (в залежності від конкретного випадку).

21.A.435. Класифікація ремонтів

(a) Ремонт може бути головним або незначним. Класифікація має здійснюватися відповідно до критеріїв параграфу 21.A.91 цих Правил щодо змін типової конструкції.

(b) Класифікація ремонту як головного або незначного (відповідно до положень пункту (а)) має проводитися:

1) компетентним органом; або

2) відповідно схваленою організацією розробника за угодою з компетентним органом процедурою.

21.A.437. Видача схвалення проекту ремонту

Коли заявлено та продемонстровано, що проект ремонту відповідає вимогам застосованого сертифікаційного базису типу та захисту довкілля (де застосовується), про що йдеться в підпункті 21.A.433(а)(1) цих Правил, він має схвалюватися:

(a) компетентним органом; або

(b) відповідно схваленою організацією розробника, яка також є утримувачем сертифіката типу, додаткового сертифіката типу або MTSO схвалення АРУ, за угодою з компетентним органом процедурою; або

(c) відповідно схваленою організацією розробника за угодою з компетентним органом процедурою (лише для незначних ремонтів).

21.A.439. Виготовлення компонентів для ремонту

Компоненти та обладнання, які використовуються для ремонту, мають виготовлятися (згідно з технологічними даними, що ґрунтуються на всіх необхідних даних з розробки, наданих утримувачем схвалення проекту ремонту):

(a) відповідно до положень глави F цих; або

(b) організацією, схваленою належним чином відповідно до положень глави G цих Правил; або

(c) організацією з технічного обслуговування, схваленою належним чином.

21.A.441. Виконання ремонту

(a) Ремонт має виконуватися схваленою належним чином організацією з технічного обслуговування або (згідно із зазначеними у пункті 21.A.163(d) цих Правил повноваженнями, схваленою належним чином, відповідно до глави G цих Правил) організацією виробника.

(b) Організація розробника має передавати організації, що виконує ремонт, всі необхідні інструкції з установалення.

21.A.443. Обмеження

Проект ремонту може схвалюватися з урахуванням обмежень. У цьому разі схвалення проекту ремонту має включати всі необхідні інструкції та обмеження. Ці інструкції та обмеження мають передаватися утримувачем схвалення проекту ремонту експлуатуючій організації (відповідно до угодової з компетентним органом процедури).

21.A.445. Попиколдження, що не усуваються

(a) Якщо пошкоджений виріб, компонент або обладнання захищаються не відремонтованими і не охоплюються раніше схваленими даними, оцінка пошкодження щодо його наслідків для льотної придатності може проводитися тільки:

1) компетентним органом; або

2) відповідно схваленою організацією розробника за угодою з

компетентним органом процедууро. Будь-які необхідні обмеження мають встановлюватися згідно з процедурами, про які йдеться в параграфі 21.А.443 цих Правил.

(b) Якщо, згідно з положеннями пункту (a), оцінку пошкодження здійснює інша організація, що не є компетентним органом або утримувачем сертифіката типу, додаткового сертифіката типу чи МТSO схвалення АРU, то вона має надавати підтвердження, що інформація, на якій ґрунтується оцінка є достатньою (за рахунок використання власних можливостей організації або можливостей утримувача сертифіката типу, додаткового сертифіката типу чи МТSO схвалення АРU, або можливостей виробника (за угодами з ними), в залежності від конкретного випадку).

21.А.447. Зберігання документації

Для кожного ремонту, вся відповідна інформація, що стосується конструкції, креслення, звіти з випробувань (можливо також інструкції та обмеження, видані згідно з положеннями параграфа 21.А.443 цих Правил), обґрунтування класифікації та документ, що підтверджує схвалення проекту ремонту, мають:

- (a) знаходитися в утримувача схвалення проекту ремонту і бути доступними для компетентного органу; та
- (b) зберігатися утримувачем схвалення проекту ремонту з метою надання інформації, необхідної для забезпечення підтримання льотної придатності відремонтованих виробів, компонентів та обладнання.

21.А.449. Інструкції з підтримання льотної придатності

(a) Утримувач схвалення проекту ремонту має надавати кожній організації, що експлуатує повітряне судно з виконаним ремонтом, щонайменше один повний комплект тих змін до інструкції з підтримання льотної придатності, в яких виникає необхідність в результаті виконання проекту ремонту та які містять описові дані й інструкції з виконання, що розроблені відповідно до застосованих вимог.

Відремонтовані виріб, компонент або обладнання можуть передаватися

назад в експлуатацію до завершення внесення змін до цих інструкцій, але це може тривати протягом обмеженого періоду експлуатації і за погодженням із компетентним органом. Ці зміни до інструкцій мають надаватися на вимогу будь-якій іншій експлуатуючій організації, якій необхідно дотримуватися будь-яких положень тих змін до інструкцій. Допускається відсутність (під час введення виробу в експлуатацію) деяких керівництв або частини змін до інструкцій з підтримання льотної придатності, що стосуються капітального ремонту або інших великих за обсягом форм технічного обслуговування, але вони мають бути наявними, перш ніж будь-який виріб досягне відповідного строку служби чи напращовання, яке вимірюється в льотних годинах та/або циклах.

(b) Якщо утримувачем схвалення проекту ремонту видаються оновлення тих змін до інструкцій з підтримання льотної придатності після раніше проведеного схвалення ремонту, то вони мають надаватися кожній організації, що експлуатує відремонтовані виріб, компонент або обладнання а також на вимогу будь-якій іншій експлуатуючій організації, якій необхідно дотримуватися будь-яких положень тих змін до інструкцій. Компетентному органу має надаватися програма, що демонструє, яким чином надаються експлуатуючим організаціям оновлення змін до інструкцій з підтримання льотної придатності.

21.А.451. Зобов'язання та UKRMPA маркування

(a) Кожен утримувач схвалення головного ремонту має:

1) Взяти на себе зобов'язання:

- (i) встановлені у параграфах 21.А.3А, 21.А.3В, 21.А.4, 21.А.439, 21.А.441, 21.А.443, 21.А.447 та 21.А.449 цих Правил;
- (ii) тісно співпрацювати з утримувачем сертифіката типу, додаткового сертифіката типу чи МТSO схвалення АРU (відповідно до положень пункту 21.А.433(b) цих Правил (за необхідності));

2) Визначати маркування, що вклучають літери UKRMPA, згідно з положеннями пункту 21.А.804(a) цих Правил.

(b) Якщо утримувач схвалення проекту незначного ремонту не є утримувачем сертифікатів типу або MTSO схвалення АРУ, до яких застосовуються положення параграфа 21.А.44 цих Правил, він має:

1) взяти на себе зобов'язання, що встановлені у параграфах 21.А.4, 21.А.447 та 21.А.449 цих Правил; та

2) визнавати маркування, що вносять літери ІКЖМРА, згідно з положеннями пункту 21.А.804(а) цих Правил.

Глава N – Не застосовується

Глава O – Схвалення за військовим технічним стандартом

21.А.601. Сфера застосування

(a) У цій главі встановлюються процедура видачі MTSO схвалення та правила, що регулюють зобов'язання і повноваження заявників на отримання та утримувачів таких схвалень.

21.А.602А. Прийнятність заявника

Будь-яка організація, що виготовляє або готується виготовляти MTSO комплектувальний виріб (будь-який компонент та будь-яке обладнання, що має використовуватися на військових повітряних судах) та яка довела або доводить свою здатність (відповідно до положень параграфа 21.А.602В цих Правил) має право бути заявником на отримання MTSO схвалення.

21.А.602В. Доведення здатності

Будь-який заявник на отримання MTSO схвалення має довести свою здатність таким чином:

(a) для виробництва – шляхом отримання схвалення організації виробника (що видається згідно з положеннями глави G цих Правил) або через затримання процедур, зазначених у главі F цих Правил; та

(b) для розробки:

1) для АРУ – шляхом отримання схвалення організації розробника, що

видається компетентним органом згідно з положеннями глави J цих Правил;

2) для усіх інших комплектувальних виробів – шляхом застосування процедур, які передбачають особливу методiku розроблення, ресурси та послідовність заходів, необхідних для отримання вимог цієї глави.

21.А.603. Заявка

(a) Заявка на отримання MTSO схвалення має робитися за формою та у спосіб, що встановлені компетентним органом та має містити короткий зміст інформації, яка вимагається у параграфі 21.А.605 цих Правил.

(b) Якщо передбачаються для впровадження серії незначних змін, згідно з положеннями параграфа 21.А.611 цих Правил, то заявник має вказувати в заявці код початкової моделі комплектувального виробу та коди партій комплектувальних виробів, що пов'язані із цими незначними змінами. Вони відрізняються від коду початкової моделі наявності в їх кінці відкритих дужок, щоб у них позначати внесені незначні зміни до початкової моделі шляхом додавання букв чи цифр (або їх комбінації).

21.А.604. Отримання MTSO схвалення для допоміжної силової установки (АРУ)

Стосовно MTSO схвалення для АРУ:

(a) шляхом відступу від положень параграфів 21.А.603, 21.А.610, 21.А.615 та пункту 21.А.606(с) цих Правил, мають застосовуватися положення параграфів 21.А.15, 21.А.16В, 21.А.17, 21.А.20, 21.А.21, 21.А.31, 21.А.33, 21.А.44 цих Правил, за винятком того, що замість сертифіката типу має видаватися MTSO схвалення (згідно з положеннями параграфа 21.А.606 Цих Правил);

(b) шляхом відступу від положень параграфа 21.А.611 цих Правил, для схвалення змін конструкції застосовуються положення глав D або E цих Правил. Якщо застосовуються положення глави E, замість додаткового сертифіката типу має видаватися окреме MTSO схвалення;

(с) положення глави M цих Правил застосовуються для схвалення проектів ремонту.

21.A.605. Вимоги до інформації

Заявник має надавати до компетентного органу такі документи:

- (a) заяву про відповідність, яка засвідчує, що заявник виконав вимоги цієї глави;
- (b) декларацію про конструкцію та характеристики (Declaration of Design and Performance – DDR);
- (c) одну копію технічних даних, які вимагаються застосовними технічними стандартами та встановленими вимогами льотної придатності;

(d) керівництво (або посилання на нього), про яке йдеться у параграфі 21.A.143 цих Правил (з метою отримання відповідного схвалення організації виробника, згідно з положеннями глави G цих Правил) або керівництво (або посилання на нього), про яке йдеться у пункті 21.A.125A(b) цих Правил (з метою отримання схвального листа, щоб виготовляти вироб, компоненти та обладнання без схвалення організації виробника, відповідно до положень глави F цих Правил);

(e) DOE (або посилання на нього), про яке йдеться у параграфі 21.A.243 цих Правил (з метою отримання відповідного схвалення організації розробника, згідно з положеннями глави J цих Правил – для APRU);

(f) процедури, про які йдеться у підпункті 21.A.602B(b)(2) цих Правил – для всіх інших комплексувальних виробів.

21.A.606. Видача MTSO схвалення

Заявник має право отримати MTSO схвалення, що видається компетентним органом, після:

(a) доведення своєї здатності згідно з положеннями параграфа 21.A.602B цих Правил;

(b) доведення відповідності комплексувального виробу технічним умовам технічних стандартів і встановленим вимогам льотної придатності, що є прийнятними для компетентного органу, та надання відповідної заяви про відповідність; та

(c) спеціальної заяви щодо його готовності дотримуватися вимог

параграфа 21.A.609 цих Правил.

21.A.607. Повноваження, які надає MTSO схвалення

Утримувач MTSO схвалення має право виготовляти та маркувати комплексувальний виріб відповідним MTSO маркуванням.

21.A.608. Декларація про конструкцію та характеристики (DDR)

(a) Декларація про конструкцію та характеристики має містити щонайменше таку інформацію:

1) інформацію, відповідно до положень пунктів 21.A.31(a) та (b) цих Правил, що ідентифікує комплексувальний виріб, його конструкцію та стандарти для випробувань;

2) встановлені розробником експлуатаційні характеристики комплексувального виробу, що вказані або безпосередньо, або через посилання на інші додаткові документи (за необхідності);

3) заяву про відповідність, яка засвідчує, що комплексувальний виріб відповідає застосовним технічним стандартам та встановленим вимогам льотної придатності;

4) посилання на відповідні звіти з випробувань;

5) посилання на відповідні керівництва з технічного обслуговування, капітального ремонту та відновлювального ремонту;

6) рівні доведення відповідності, якщо застосовними технічними стандартами та встановленими вимогами льотної придатності дозволяється використовувати різні рівні доведення відповідності;

7) перелік відхилень, прийнятних відповідно до положень параграфа 21.A.610 цих Правил.

(b) Декларація про конструкцію та характеристики має візуватися підписом утримувача MTSO схвалення або його уповноваженого представника із зазначенням дати.

21.A.609. Зобов'язання утримувачів MTSO схвалення

Утримувач MTSO, схвалення відповідно до положень цієї глави, має:

(a) виготовляти кожен комплексувальний виріб згідно з положеннями

глав G або F цих Правил, що забезпечує відповідність кожного готового комплектувального виробу його даним з розробки та робить його безпечним для установлення;

(b) розробляти та зберігати чинну документацію, що містить повний комплект технічних даних і звітних матеріалів, відповідно до положень параграфу 21.A.613 цих Правил, для кожної MTSO схвалені моделі кожного комплектувального виробу;

(c) розробляти, зберігати та оновлювати оригінали всіх керівництв, що вимагаються застосовними нормами льотної придатності для комплектувального виробу;

(d) надавати користувачам комплектувального виробу та компетентному органу (на його вимогу) ті керівництва з технічного обслуговування, капітального ремонту та відновлювального ремонту, які необхідні під час експлуатації та технічного обслуговування комплектувального виробу. Також надаються зміни, які будуть внесені до тих керівництв;

(e) маркувати кожен комплектувальний виріб згідно з положеннями параграфу 21.A.807 цих Правил;

(f) дотримуватися вимог параграфів 21.A.3A, 21.A.3B та 21.A.4 цих Правил;

(g) підтримувати відповідність сертифікаційним вимогам параграфу 21.A.602B цих Правил.

21.A.610. Схвалення відхилень

(a) Кожен виробник, який пропонує схвалення відхилень від будь-яких експлуатаційних характеристик, що вимагаються застосовними технічними стандартами та встановленими вимогами льотної придатності, має доводити, що вимоги стандартів, від яких пропонуються відхилення, компенсуються умовами або особливостями конструкції, що забезпечують еквівалентний рівень безпеки.

(b) Заявка на схвалення відхилень разом з усіма даними, що вимагаються, має надаватися компетентному органу.

21.A.611. Зміни конструкції

(a) Утримувач MTSO схвалення може вносити незначні зміни до конструкції (будь-яку зміну, що не є головною) без подальшого дозволу компетентного органу. У такому разі зміненій комплектувальній виріб зберігає код початкової моделі (для ідентифікації незначних змін мають використовуватися поправки або зміни до коду партії). Утримувач має надавати компетентному органу будь-які дані щодо внесених поправок, які необхідні для дотримання відповідності положенням пункту 21.A.603(b) цих Правил.

(b) Будь-яка внесена утримувачем MTSO схвалення зміна конструкції, яка є достатньо масштабною та потребує суттєво повного дослідження, щоб визначити її відповідність застосовним технічним стандартам та встановленим вимогам льотної придатності, є головною зміною конструкції. До внесення такої зміни в конструкцію, утримувач має присвоювати нове позначення типу або моделі комплектувального виробу та подавати заявку на отримання нового схвалення (відповідно до положень параграфу 21.A.603 цих Правил).

(c) Зміна конструкції, внесена будь-якою організацією, що не є утримувачем MTSO схвалення (який надав заяву про відповідність для комплектувального виробу) не підлягає схваленню відповідно до глави O цих Правил, якщо організація, що намагається отримати схвалення, не подає заявку для окремого MTSO схвалення відповідно до положень параграфу 21.A.603.

21.A.613. Зберігання документації

На підставі вимог щодо зберігання документації, прийнятих для системи якості або пов'язаних з нею, вся відповідна інформація, що стосується конструкції, креслення та звіти з випробувань, включаючи звітні матеріали щодо перевірки комплектувального виробу, який проходив випробування, мають бути доступними для компетентного органу та зберігатися з метою надання інформації, необхідної для забезпечення підтримання льотної придатності комплектувального виробу та сертифікованого виробу, на якому цей комплектувальний виріб установлено.

21.A.615. Перевірка компетентним органом

На вимогу компетентного органу кожний заявник або утримувач МТSO схвалення має надавати можливість компетентному органу щодо:

- (а) присутності на будь-яких випробуваннях;
- (б) перевірки документації з технічними даними для будь-якого комплексувального виробу.

21.A.619. Строк дії та чинність

(а) МТSO схвалення має видаватися на необмежений строк. Воно має залишатися чинним, якщо:

- 1) дотримуються умови, за якими МТSO схвалення було надане; або
- 2) виконуються зобов'язання утримувача, що визначені в параграфі 21.A.609 цих Правил; або
- 3) експлуатація комплексувального виробу доведена, що він не спричиняє небажаних ризиків; або
- 4) схвалення не було знято або скасовано відповідно до застосованих адміністративних процедур, встановлених компетентним органом.

(б) Після здані або скасування схвалення має бути повернуто до компетентного органу.

21.A.621. Передача

МТSO схвалення, що видане за умовами цих Правил, не передається (за винятком випадку зміни прав власності утримувача). Така зміна в організації виробника (розробника) має розглядатися значною і тому (в залежності від конкретного випадку) мають виконуватися вимоги, що зазначені у параграфах 21.A.147 та 21.A.247 цих Правил.

Глава Р – Дозвіл (військовий) на виконання польотів

21.A.701. Сфера застосування

(а) Дозволи (військові) на виконання польотів згідно з положеннями цієї глави мають видаватися для повітряних суден, які не відповідають або для яких не доведена відповідність застосованим вимогам льотної придатності, але вони є

здатними, щоб виконувати безпечний політ відповідно до визначених умов та в наступних цілях (приклади, коли можуть вимагатися дозволи (військові) на виконання польотів):

- 1) при виконанні дослідно-випробувальних польотів;
- 2) при виконанні сертифікаційних польотів для доведення відповідності правилам або нормам льотної придатності;
- 3) при виконанні тренувальних польотів екіпажів організації розробника (виробника);

4) при виконанні новими виготовленими повітряними суднами виробничих льотних випробувань;

5) при виконанні перельотів повітряного судна між виробничими об'єктами відповідно до завдань виробництва;

6) при виконанні польотів повітряного судна під час прийняття замовником;

7) при виконанні польотів до реєстрації у державі, де буде виданий сертифікат льотної придатності, у випадках поставки (експорту) повітряного судна;

8) при виконанні польотів повітряного судна під час прийняття компетентним органом;

9) при виконанні польотів з метою проведення дослідження ринку та комерційних презентацій, включаючи тренування екіпажу замовника;

10) при виконанні польотів для участі у виставках та авіашоу;

11) при виконанні перельотів повітряного судна до місця проведення технічного обслуговування, або місця перегляду льотної придатності, або місця зберігання;

12) при виконанні польотів повітряного судна на понаднормативну дальність над ролюю або над землею поверхнею, де відсутні придатні для посадки засоби чи відповідне паливо, з вагою, що перевищує його максимальну сертифіковану вагу;

13) при виконанні строб встановлення рекордів повітряними суднами;

14) при виконанні польотів повітряного судна, що відповідає застосовним вимогам льотної придатності, але для якого не забезпечена відповідність вимогам захисту довкілля (де застосовується);

15) для окремого повітряного судна або типів, які не відповідають сертифікату льотної придатності або обмеженому сертифікату льотної придатності.

(б) У цій главі встановлюється процедура для видачі дозволів (військових) на виконання польотів та схвалення пов'язаних умов виконання польотів, і встановлюються права та зобов'язання заявників на отримання та утримування цих дозволів та схвалень.

21.A.703. Прийнятність заявника

(а) За рішенням компетентного органу будь-яка організація має право бути заявником на отримання дозволу (військового) на виконання польотів згідно із зазначеними в цій главі умовами. Заявник на отримання дозволу (військового) на виконання польотів також має право для подання заявки на схвалення умов виконання польоту.

(б) Зарезервовано.

(с) Зарезервовано.

21.A.705. Компетентний орган

Дозвіл (військовий) на виконання польотів має видаватися компетентним органом, у тому числі у випадках, коли повітряне судно буде виконувати політ в іншій державі.

Дозвіл (військовий) на виконання польотів містить усі умови та обмеження, щоб забезпечувати безпечний політ. Проте в компетенції компетентного органу держави, в якій має відбуватися політ, зазначаються правила виконання польотів у повітряному просторі. Тому заявник має також забезпечувати дотримання відповідних правил цієї держави.

21.A.707. Заявка на отримання дозволу (військового) на виконання польотів

(а) Відповідає до положень параграфу 21.A.703 цих Правил та, якщо заявник не отримав повноважень на видачу дозволу (військового) на виконання

польотів, заявка компетентному органу на його отримання має робитися за формою та у спосіб, що встановлені компетентним органом.

(б) Кожна заявка на отримання дозволу (військового) на виконання польотів має включати:

1) цілі польотів відповідно до положень параграфу 21.A.701 цих Правил;

2) причини, з яких повітряне судно не відповідає застосовним вимогам льотної придатності;

3) умови польоту, схвалені відповідно до положень параграфу 21.A.710 цих Правил.

(с) Якщо умови польоту не схвалені на дату подачі заявки на отримання дозволу (військового) на виконання польотів, заявка на їх схвалення має робитися згідно з положеннями параграфу 21.A.709 цих Правил.

21.A.708. Умови польоту

Умови польоту включають:

(а) конфігурації, для яких вимагається дозвіл (військовий) на виконання польотів;

(б) будь-які умови або обмеження, необхідні для безпечної експлуатації повітряного судна, в тому числі:

1) умови та обмеження, що встановлюються на маршрути або на використання повітряного простору, необхідні для виконання польоту (польотів);

2) умови та обмеження, що встановлюються для льотного екіпажу, щоб виконати політ на повітряному судні;

3) обмеження стосовно перевезення інших ніж льотний екіпаж осіб;

4) експлуатаційні обмеження, спеціальні процедури або технічні умови, що мають виконуватися (які можуть містити обмеження, що стосуються транспортування/стигання/застосування засобів ураження);

5) спеціальну програму льотних випробувань (якщо застосовується);

6) спеціальні заходи з підтримання льотної придатності та порядок, відповідно до якого вони будуть виконуватися;

(с) обґрунтування здатності повітряного судна виконувати безпечний політ відповідно до умов або обмежень, зазначених у пункті (b);

(d) методику, що використовується для керування конфігурацією повітряного судна, щоб залишатися в межах встановлених умов.

21.A.709. Заявка на схвалення умов польоту

(а) Відповідно до положень пункту 21.A.707(с) цих Правил та, якщо заявник не отримав повноважень на схвалення умов польоту, заявка на їх схвалення має робитися за формою та у спосіб, що встановлені компетентним органом.

(b) Кожна заявка на схвалення умов польоту має включати:

- 1) умови польоту, що пропонуються;
- 2) документи, що підтверджують ці умови;

3) заяву про здатність повітряного судна виконувати безпечний політ відповідно до умов або обмежень, зазначених у пункті 21.A.708(b) цих Правил.

21.A.710. Схвалення умов польоту

(а) Якщо схвалення умов польоту стосується безпеки конструкції, то вони мають схвалюватися:

- 1) компетентним органом; або
- 2) відповідно схваленою організацією розробника згідно з повноваженнями, зазначеними у підпункті 21.A.263(с)(6) цих Правил.

(b) Якщо схвалення умов польоту не стосується безпеки конструкції, то вони мають схвалюватися компетентним органом або відповідно схваленою організацією, яка буде видавати дозвіл на виконання польотів.

(с) Перед схваленням умов польоту, компетентний орган або схвалена згідно з тождественними пунктів 21.A.711(b) або (с) цих Правил організація повинні переконатися в здатності повітряного судна виконувати безпечний політ відповідно до вказаних умов та обмежень. З цією метою Компетентний орган може проволікти, або вимагати від заявника провести, будь-які необхідні перевірки або випробування.

21.A.711. Підлягає дозволу (військового) на виконання польотів

(а) Компетентний орган має видавати дозвіл (військовий) на виконання польотів:

1) після надання даних, необхідних згідно з положеннями параграфу 21.A.707 цих Правил;

2) якщо умови, зазначені в параграфі 21.A.708 цих Правил, були схвалені відповідно до положень параграфу 21.A.710; та

3) якщо компетентний орган за допомогою своїх власних досліджень (які можуть включати перевірки) або за допомогою погоджених із заявником процедур переконається, що перед виконанням польоту повітряне судно відповідає конфігурації, що визначена згідно з положеннями параграфу 21.A.708 цих Правил.

(b) Відповідна схвалена організація розробника може видавати дозвіл (військовий) на виконання польотів (Форма ЕМАР Форм 20b) згідно з наданими відповідно до положень підпункту 21.A.263(с)(7) цих Правил повноваженнями, якщо умови польоту (про які йдеться в параграфі 21.A.708) були схвалені згідно з положеннями параграфу 21.A.710.

(с) Відповідно схвалена організація виробника може видавати дозвіл (військовий) на виконання польотів (Форма ЕМАР Форм 20b), згідно з наданими відповідно до положень пункту 21.A.163(е) повноваженнями, якщо умови польоту, про які йдеться в параграфі 21.A.708, були схвалені згідно з положеннями параграфу 21.A.710.

(d) Зарезервовано.

(е) Дозвіл (військовий) на виконання польотів має містити цілі та будь-які умови і обмеження, що були схвалені відповідно до параграфу 21.A.710 цих Правил.

(f) Для дозволів, що видані згідно з положеннями пунктів (b), (с) або (d), копія дозволу на виконання польотів та пов'язані з ним умови польоту мають надаватися компетентному органу при першій нагоді (але не пізніше ніж через три дні від дати видачі дозволу).

(g) За наявності ознак того, що будь-яка з умов (зазначених у пункті

21.А.723(а) цих Правил) не задовольняється для виданого відповідною організацією (згідно з пунктами (b), (c) або (d)) дозволу (військового) на виконання польотів, ця організація (що видавала дозвіл) має негайно скасувати такий дозвіл (військовий) на виконання польотів та без затримок поінформувати компетентний орган.

21.А.713. Зміна

(а) Будь-які зміни, які роблять недійсними умови польоту або пов'язані обґрунтування, що встановлені для дозволу (військового) на виконання польотів, мають скраповатися відповідно до положень параграфа 21.А.710 цих Правил. За необхідності заявка має робитися згідно з положеннями параграфа 21.А.709 цих Правил.

(b) Зміни, які впливають на зміст дозволу (військового) на виконання польотів, призводять до необхідності видачі нового дозволу (військового) на виконання польотів у відповідності з положеннями параграфа 21.А.711 цих Правил.

21.А.715. Мова

Керівництво, стюард (таблички з інформацією для пасажирів, екіпажу по вольому роз'їзничному судну), номенклатури (переліки, списки), маркування приладів, та інша необхідна інформація, яка вимагається застосованим сертифікаційним базисом типу, мають представлятися українською та/або англійською мовами.

21.А.719. Передача

Дозвіл (військовий) на виконання польотів не підлягає передачі.

21.А.721. Терекірки

Утримувач або заявник на отримання дозволу (військового) на виконання польотів має забезпечити доступ до відповідного повітряного судна на вимогу компетентного органу.

21.А.723. Строк дії та чинність

(а) Дозвіл (військовий) на виконання польотів має видаватися на точно визначений строк та закінчатися чинним за умов:

1) відповідності, зазначеним у пункті 21.А.711(е) цих Правил, умовам та обмеженням, що пов'язані з дозволом (військовим) на виконання польотів;

2) дозвіл (військовий) на виконання польотів не здається або не скасовується (відповідно до положень параграфа 21.В.530 цих Правил);

3) повітряне судно залишається в тому самому аеродромі.

(b) Зарезервовано.

(c) Після зачі або скасування дозвіл (військовий) на виконання польотів має бути повернутий до компетентного органу.

21.А.725. Поновлення дії дозволу (військового) на виконання польотів

Поновлення дії дозволу (військового) на виконання польотів має розглядатися як зміна відповідно до положень параграфа 21.А.713 цих Правил.

21.А.727. Зобов'язання утримувача дозволу (військового) на виконання польотів

Утримувач дозволу (військового) на виконання польотів має забезпечувати виконання та дотримання всіх умов та обмежень, що пов'язані з дозволом (військовим) на виконання польотів.

21.А.729. Зберігання документів

(а) Усі документи, підготовлені для встановлення та обґрунтування умов польоту, мають знаходитися в утримувача схвалення умов польоту і бути доступними для компетентного органу. Все це має зберігатися з метою надання інформації, необхідної для забезпечення підтримання льотної придатності повітряного судна.

(b) Усі документи, пов'язані з виданням дозволів на виконання польотів, згідно з повноваженнями схваленної організації, включаючи звітні матеріали (щодо перевірки), документів (що підтверджують схвалення умов польоту) та сам дозвіл (військовий) на виконання польотів, мають знаходитися у відповідній схваленної організації і бути доступними для компетентного органу. Все це має зберігатися з метою надання інформації, необхідної для забезпечення підтримання льотної придатності повітряного судна.

Глава Q – Ідентифікація виробів, компонентів та обладнання

21.A.801. Ідентифікація виробів

(а) Ідентифікація виробів має містити таку інформацію:

- 1) найменування виробника;
- 2) позначення виробу;
- 3) наданий виробником заводський номер;
- 4) будь-яку іншу інформацію, яку компетентний орган вважає доречною.

(б) Будь-яка організація, що виготовляє повітряне судно або двигун, згідно з положеннями глав G або F цих Правил, має ідентифікувати таке повітряне судно або двигун за допомогою вогнетривкої таблички, яка містить зазначену в пункті (а) інформацію, нанесену шляхом травлення, травірування, штампування або іншого схваленого вогнетривкого методу маркування. Ідентифікаційна табличка має кріпитися так, щоб бути доступною і розбірливою. Також ця табличка має бути захищеною від псування під час звичайної експлуатації, або втрати чи руйнування в результаті аварії.

(с) Будь-яка організація, що виготовляє повітряний гвинт, лопать повітряного гвинта або втулку повітряного гвинта, згідно з положеннями глав G або F цих Правил, мають ідентифікувати їх за допомогою таблички, штампування, травірування, травлення або іншого схваленого методу вогнетривкого маркування, що розміщуються на некритичній (з точки зору надійності) поверхні гвинта та містять інформацію, зазначену в пункті (а). Маркування має бути захищеним від псування під час звичайної експлуатації, або втрати чи руйнування в результаті аварії.

(д) Зарезервовано.

21.A.803. Поводження з даними ідентифікації

(а) Жоден суб'єкт не може видаляти (змінювати або розміщувати) ідентифікаційну інформацію, про яку йдеться в пункті 21.A.801(а) цих Правил, на будь-якому повітряному судні (двигуні, повітряному гвинті, лопаті чи втулці повітряного гвинта) або ідентифікаційну інформацію, про яку йдеться в пункті

21.A.807(а) цих Правил, на АРУ без схвалення компетентним органом.

(б) Жоден суб'єкт не може видаляти або установлювати будь-яку ідентифікаційну табличку, про яку йдеться в пунктах 21.A.801 та 21.A.807 цих Правил, без схвалення компетентним органом.

(с) Шляхом відступу від положень пунктів (а) та (б) будь-яка організація, що виконує роботи з технічного обслуговування, згідно з пов'язаним застосовним регламентом його виконання (у відповідності з встановленими компетентним органом методиками, технологіями та напрацюваннями), може:

1) видаляти, змінювати або розміщувати ідентифікаційну інформацію, про яку йдеться в пункті 21.A.801(а) цих Правил, на будь-якому повітряному судні (двигуні, повітряному гвинті, лопаті чи втулці повітряного гвинта) або ідентифікаційну інформацію, про яку йдеться в пункті 21.A.807(а) цих Правил, на АРУ;

2) якщо необхідно, видаляти ідентифікаційну табличку, про яку йдеться в параграфах 21.A.801 та 21.A.807 цих Правил, під час технічного обслуговування.

(д) Жоден суб'єкт не може установлювати видагелу, відповідно до підпункту (с)(2), ідентифікаційну табличку на будь-яке інше повітряне судно (двигун, повітряний гвинт, лопать повітряного гвинта чи втулку повітряного гвинта), крім тих, з яких була знята.

21.A.804. Ідентифікація компонентів та обладнання

(а) Маркування кожного компонента чи обладнання має міцно триматися та бути розбірливим. Воно має включати:

1) назву, торгову марку або позначення, що ідентифікують виробника відповідно до застосованих даних з розробки;

2) код партії, як визначено в застосованих даних з розробки;

3) літери MRA (схвалення компонента (військове)) для компонентів і обладнання (за винятком MTSO комплексувальних виробів), що виготовлені відповідно до схвалених даних з розробки, які не належать утримувачу сертифіката типу пов'язаного виробу.